

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a sudkýň JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej v právnej veci žalobcu **S., s. r. o.**, zastúpeného *JUDr. A. M., advokátom*, proti žalovanej **Štátnej energetickej inšpekcii Trenčín**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. j.: 415/2000/2006 zo dňa 10. februára 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5S/13/2006-65 zo dňa 13. februára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5S/13/2006-65 zo dňa 13. februára 2008 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovanej č. j.: 415/2000/2006 zo dňa 10. februára 2006 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. j.: 415/2000/2006 zo dňa 10.2.2006 o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Krajského inšpektorátu Štátnej energetickej inšpekcie Košice č. j.: 453/1700/2005 zo dňa 18.11.2005, ktorým bola žalobcovi v zmysle § 35 ods. 1 písm. b/ zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike uložená pokuta vo výške 50.000,--Sk za porušenie jeho povinnosti ako odberateľa, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného na vykurovanie a súčasne rozpočítava aj množstvo tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody konečnému spotrebiteľovi, spočívajúcej v porušení ustanovenia § 17 ods. 3 písm. b/ zákona č. 657/2004 Z. z. tým, že v kontrolovanom období od 1.1.2005 do 8.6.2005 nezabezpečil overovanie určených meradiel na meranie pretečeného množstva teplej úžitkovej vody spotrebovaným konečným spotrebiteľom. Vyššie uvedeným rozhodnutím žalovaná prvostupňové rozhodnutie potvrdila s tým, že žalobca je povinný uloženú pokutu vo výške 50.000,--Sk uhradiť do piatich dní odo dňa prevzatia rozhodnutia, na účet Štátnej pokladnice Bratislava. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia žalovanej z dôvodov uvedených v žalobe a po oboznámení sa s administratívnym spisom žalovanej i správneho orgánu prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaná postupovala v súlade s platnou právnou úpravou, a preto aj preskúmané rozhodnutie je vecne správne a zákonné. Mal za to, že v správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav a na jeho základe bol žalovanou vyvozený aj správny právny záver, s ktorým sa stotožnil. Podľa názoru krajského súdu sa žalovaná vysporiadala so všetkými námietkami vznesenými žalobcom v podanom odvolaní a preskúmané rozhodnutie zodpovedá zákonu aj po jeho formálnej stránke. Konštatoval, že z dokazovania vykonaného v správnom konaní vychádzajúc z príslušnej právnej úpravy i zmlúv uzavretých žalobcom o dodávke tepla s dodávateľom E., spol. s r. o. a o výkone správy s vlastníkami bytov v jednotlivých bytových domoch nepochybne vyplynulo, že žalobca je odberateľom v zmysle § 2 písm. e/ zákona o tepelnej energetike, pretože je právnickou osobou, ktorá množstvo dodaného tepla rozpočítava konečnému spotrebiteľovi. S ohľadom na túto skutočnosť bolo podľa názoru krajského súdu v zmysle § 17 ods. 3 písm. b/ zákona o tepelnej energetike jeho povinnosťou zabezpečiť obstaranie, zapojenie, udržiavanie a overovanie určených meradiel na meranie pretečeného množstva teplej úžitkovej vody spotrebovanej konečným spotrebiteľom v súlade s osobitným predpisom, ktorým je § 8 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poukázal však na to, že tento odkaz v právnej úprave sa vzťahuje iba na špecifikáciu meradiel, preto zákon o metrológii vo vzťahu k predmetu tohto konania, pokiaľ ide o zodpovednostný vzťah žalobcu ako odberateľa v súvislosti s porušením povinnosti uvedenej v § 17 ods. 3 písm. b/ zákona o tepelnej energetike, nie je možné považovať za relevantný. Rozhodnutie Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR z 20.2.2001 č.X., na ktoré poukazoval žalobca, bolo vydané v súvislosti s kontrolou zameranou na plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii (zrušeného zákonom č. 142/2000 Z. z. s účinnosťou od 1.7.2000), a preto názor uvedeného správneho orgánu nie je možné podľa krajského súdu použiť analogicky na prejednávaný prípad. Podľa názoru krajského súdu bolo v konaní pred správnym orgánom jednoznačne preukázané porušenie povinnosti žalobcu ako odberateľa, o čom svedčí najmä protokol o výsledku z kontroly č. 7/020/05 zo dňa 16.6.2005 vykonanej v dňoch 8.6.2005 až 16.6.2005 za obdobie od 1.1.2005 do 8.6.2005, ktorej predmetom bolo plnenie zákonných povinností žalobcu vyplývajúcich z § 17 ods. 3 písm. d/ zákona o tepelnej energetike ako odberateľa, a nie konečného spotrebiteľa, vzhľadom na ktorú skutočnosť sa žalobca nemohol zbaviť právnej zodpovednosti za porušenie povinnosti. Krajský súd považoval za právne irelevantnú námietku žalobcu týkajúcu sa toho, že meradlá teplej úžitkovej vody nie sú jeho majetkom, a preto nemôže robiť overenie vodomerov na svoje náklady bez súhlasu vlastníkov a nieť za to zodpovednosť, k čomu krajský súd uviedol, že predmetná sankcia je sankciou za nespĺnenie zákonnej povinnosti zo strany žalobcu ako odberateľa a neviaže sa na porušenie povinnosti konečného spotrebiteľa vyplývajúcej zo znenia ustanovenia § 17 ods. 5 zákona o tepelnej energetike. Krajský súd poukázal na to, že na základe zmlúv o výkone správy bytov jednotlivých bytových domov uzavretých podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov si môže žalobca uplatniť voči vlastníkom bytov v prípade porušenia ich zmluvných povinností regresný nárok. Rovnako za právne irelevantný považoval krajský súd aj argument žalobcu, že súhlas na použitie prostriedkov z fondu prevádzky, opráv a údržby na overenie vodomerov nebol daný bez ohľadu na dôvod. Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd žalobu podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 OSP, v zmysle ktorého neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil v zmysle § 220 Občianskeho súdneho poriadku a rozhodnutie žalovanej v celom rozsahu zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol žalobcovi priznať náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia. Žalobca odvolanie odôvodnil ustanovením § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP, a teda tým, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Krajský súd podľa žalobcu nedostatočným spôsobom vyhodnotil jeho povinnosti ako správcu vyplývajúcich mu zo zákona č. 182/1993 Zb. a zmluvu o výkone správy a svoje rozhodnutie zameral bez vzájomných súvislostí len na vyhodnotenie § 17 ods. 3 písm. b/ zákona o tepelnej energetike. Žalobca mal za to, že krajský súd bol povinný pri vydaní rozhodnutia dôsledne posúdiť vo vzájomných súvislostiach možnosti plnenia povinností žalobcu s prihliadnutím najmä na tú skutočnosť, že zákon o tepelnej energetike nie je v súlade s bytovým zákonom, keď žalobcovi ukladá povinnosť, ktorú svojou činnosťou nevie splniť ani zabezpečiť, môže ju len ovplyvniť. Závery krajského súdu považoval žalobca za nesprávne aj z dôvodu, že vykonávací predpis v zmysle § 17 ods. 6 zákona o tepelnej energetike nebol včas vydaný a neexistovala žiadna právna norma o spôsobe rozúčtovania nákladov tepla a teplej úžitkovej vody, a preto rozhodli vlastníci bytov o spôsobe rozúčtovania v zmluve o výkone správy. Namietal, že podľa článku 2 odsek b/ zmluvy o výkone správy a článku 6 odsek 4 bod b/ zmluvy vodomery musia byť overené, a podľa článku 3 odsek 11 zmluvy vlastníci bytov znášajú náklady na opravu resp. výmenu vodomero. Žalobca mal za to, že ako správca si povinnosť podľa § 17 ods. 3 písm. b/ zákona o tepelnej energetike splnil tým, že na domových schôdzach na potrebu overenia vodomero upozornil a tieto náklady navrhol zahrnúť aj do rozpočtu použitia fondu opráv a údržby za rok 2005, avšak vlastníci bytov tento jeho návrh neakceptovali. S ohľadom na uvedené mal žalobca za to, že urobil všetky potrebné opatrenia, ktoré mu umožňuje bytový zákon a zmluva o výkone správy, a preto nemôže niesť právnu zodpovednosť za nesplnenie povinnosti podľa § 17 ods. 3 písm. b/ zákona o tepelnej energetike, preto uloženú pokutu považuje za nezákonnú.

Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku vysporiadal s dôkaznými prostriedkami žalovanej a zistil, že rozhodnutie je po vecnej stránke správne, v súlade so zákonom a platnou právnou úpravou. K odvolacím námietkam uviedol, že nevydanie vykonávacieho právneho predpisu v zmysle § 17 ods. 6 zákona o tepelnej energetike nemalo žiadny vplyv na plnenie si povinností žalobcu ako odberateľa v zmysle § 17 ods. 3 písm. b/ tohto zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal vec preskúmajúc napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) na odvolacom pojednávaní nariadenom podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP a dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovanej je potrebné zrušiť.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu vyplynulo, že Krajský inšpektorát Štátnej energetickej inšpekcie Košice rozhodnutím č. j.: 453/1700/2005 zo dňa 18.11.2005, ktorým bola žalobcovi v zmysle § 35 ods. 1 písm. b/ zákona č. 657/2004 Z. z. uložená pokuta vo výške 50.000,--Sk za porušenie jej povinnosti ako odberateľa, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného na vykurovanie a súčasne rozpočítava aj množstvo tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody konečnému spotrebiteľovi tým, že porušil ustanovenia § 17 ods. 3 písm. b/ zákona č. 657/2004 Z. z. v kontrolovanom období od 1.1.2005 do 8.6.2005 tým, že

nezabezpečil overovanie určených meradiel na meranie pretečeného množstva teplej úžitkovej vody spotrebovaným konečným spotrebiteľom, tak, že citované prvostupňové rozhodnutie potvrdila s tým, že na základe uvedeného je žalobca povinný uloženú pokutu vo výške 50.000,--Sk uhradiť do piatich dní odo dňa prevzatia tohto rozhodnutia, na účet Štátnej pokladnice Bratislava.

Žalovaná ako druhostupňový správny orgán na odvolanie žalobcu proti vyššie špecifikovanému rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa vydala dňa 10.2.2006 rozhodnutie č. j.: 415/2000/2006, vo výroku ktorého uviedla, že preskúmala v celom rozsahu odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Štátnej energetickej inšpekcie Košice vo veci uloženia pokuty vo výške 50.000,--Sk, a toto rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. potvrdila. Vo výroku zároveň uviedla, že „na základe hore uvedeného je žalobca povinný uloženú pokutu v celkovej výške 50.000,--Sk uhradiť do 5 dní odo dňa prevzatia tohto rozhodnutia na účet Štátnej pokladnice“.

Najvyšší súd sa predovšetkým zaoberal otázkou, či výrok rozhodnutia žalovanej, ktorým potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a zároveň uložila povinnosť zaplatiť pokutu 50.000,--Sk do 5 dní odo dňa prevzatia predmetného rozhodnutia, je zrozumiteľný.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť dotknuté.

Podľa § 37 zákona o tepelnej energetike na rozhodovanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní /správny poriadok/), ak tento zákon neustanovuje inak.

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy občanov a organizácií a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností (§ 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov).

Zakotvená zásada zákonnosti vyjadruje požiadavku, aby správne orgány v konaní a pri vydávaní rozhodnutia zachovali procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne, ktoré sa vzťahujú na prejednávanú vec.

Podľa § 46 ods. 1 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1, 2 Správneho poriadku upravujúceho náležitosti rozhodnutia rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

Správny poriadok odvolacie konanie podrobne neupravuje. Správne konanie od jeho začatia až po rozhodnutie odvolacieho orgánu tvorí jeden celok. Ustanovenia správneho poriadku vzťahujúce sa na vydanie prvostupňového administratívneho rozhodnutia, majú všeobecnú platnosť a vzťahujú sa aj na odvolacie konanie.

Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehote nesmie byť kratšia než ustanovuje osobitný právny predpis.

Výrok rozhodnutia predstavuje najdôležitejšiu časť rozhodnutia. Určujú sa v ňom konkrétne práva a povinnosti účastníkov správneho konania. Výrok je potrebné odlišiť od ostatných obsahových náležitostí rozhodnutia. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci, je teda jadrom celého rozhodnutia, preto len výrok je záväzný, schopný nadobudnúť právoplatnosť a byť vykonateľný.

Správny poriadok vo vyššie citovanom ustanovení § 47 obsahuje povinné obsahové náležitosti výroku. Vždy je potrebné uviesť ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo. Rovnako je nevyhnutné, aby z výroku bolo jasné, kto je adresátom rozhodnutia (účastník konania) a čo sa rozhodnutím zakladá, mení alebo ruší (konkrétne právo alebo povinnosť) resp. autoritatívne potvrdzuje.

Výrok rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu musí – v zmysle § 59 ods. 2 Správneho poriadku – obsahovať rozhodnutie, či sa prvostupňové rozhodnutie potvrdzuje a odvolanie zamieta, či sa prvostupňové rozhodnutie mení alebo či sa prvostupňové rozhodnutie zrušuje.

Výrok musí byť formulovaný jasne, stručne a pritom určite, aby účastník konania i orgán, ktorý má rozhodnutie preskúmať, resp. vykonať, mohol bezpečne a bez pochybností poznať výsledok konania. Túto požiadavku určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku treba dôsledne rešpektovať aj pri vydávaní rozhodnutia odvolacieho orgánu, aby účastník konania mohol jednoznačne a určite poznať konečný výsledok konania.

V konkrétnom prípade žalovaný správny orgán uvedené zásady určitosti a zrozumiteľnosti nerešpektoval.

Výroku rozhodnutia žalovanej, ktorým rozhodla, že preskúmala v celom rozsahu odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu vo veci uloženia pokuty vo výške 50.000,--Sk, rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdila a zároveň rozhodla, že na základe hore uvedeného je žalobca povinný uloženú pokutu v celkovej výške 50.000,--Sk uhradiť do 5 dní odo dňa prevzatia tohto rozhodnutia na účet Štátnej pokladnice, nie je formulovaný dostatočne jasne a určite, pretože o uložení pokuty bolo už raz rozhodnuté prvostupňovým rozhodnutím, čo nebolo namieste zdôrazňovať opätovne vo výroku druhostupňového rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považuje rozhodnutie žalovanej v časti výroku za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť.

Bude úlohou správneho orgánu, aby vyššie vytknuté vady v ďalšom konaní odstránil s tým, že sa tiež vysporiada s námietkami žalobcu v odvolaní.

Na uvedené procesné vady rozhodnutí správneho orgánu odvolací súd prihliadol z úradnej moci z dôvodu, že spôsobili nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej a prvostupňového rozhodnutia v zmysle § 250i ods. 3 OSP, pričom v tomto prípade nebol viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby a odvolania, nakoľko krajský súd tieto vady preskúmaných rozhodnutí nechal bez povšimnutia. Z dôvodu zrušenia rozhodnutí správneho orgánu z procesných dôvodov (nezrozumiteľnosť výroku druhostupňového rozhodnutia) sa odvolací súd vecou meritórne nezaoberal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu nie je v súlade so zákonom, a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie správneho orgánu zrušil podľa § 250j ods. 3 OSP pre nepreskúmateľnosť z dôvodu nezrozumiteľnosti jeho výroku a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ust. § 250j ods. 3 OSP je správny orgán viazaný právnym názorom súdu.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 vety druhej OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko preskúmané rozhodnutie žalovanej bolo zrušené z dôvodov, ktoré neboli namietané v žalobe.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave dňa 13. mája 2009

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth